

SADARBĪBA INDUSTRIĀLĀ MANTOJUMA DIGITĀLĀS KOLEKCIJAS VEIDOŠANĀ

Eva Ausēja

Latvijas Nacionālā bibliotēka

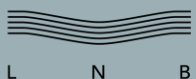
eva.auseja@lnb.lv

INDUSTRIĀLĀ MANTOJUMA DIGITĀLĀ KOLEKCIJA

100 Latvijā ražojošie
uzņēmumi

300 lappušu liels informācijas
apjoms

10 000 dažāda veida digitālie
objekti

L N B
LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

ERAF Kultūras mantojuma saturs digitalizācijas
2.kārta

INDUSTRIĀLAIS
MANTOJUMS

Meklēt...

Uzņēmumi Karte Par industriālo mantojumu Par kolekciju

Latvijas rūpniecības
vēsture laikmetu griežos

Rīga. Rūpnīcas "Provodņik" strādnieki pusdienu
pauzē

Ādas apstrādes ražošanas biedrība "Kosmos"

Tekstilkombināts "Rīgas manufaktūra"

LAIKA LĪNIJA UN SADARBĪBAS PARTNERI

- 2018 – idejas dzimšana Novadpētniecības konference Kuldīgā
- 2019 – uzņēmumu saraksta tapšana
  - Reģionu bibliotēkas
- 2020 – apraksti, digitālie objekti
  - Latvijas bibliotēkas
  - Latvijas arhīvi
  - Latvijas muzeji
  - Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
  - Uzņēmumi
- 2021 – tehniskā izstrāde
  - SIA "Datorzinību centrs"
- 2022 – atklāšana, projekta turpināšana

PUBLICITĀTE

Žurnāls IR

Ungārijas informatīvais
izdevums bibliotēku un
informācijas speciālistiem

Kuldīgas Galvenā bibliotēka

Ventas balss

Industrial heritage is presented by the National Library of Latvia

Tags: [Latvijas Nacionālā Digitālā Bibliotēka](#) | [library, national](#) | [exhibition](#) | [digital documents](#) | [digital \(electronic\) library](#) | [Latvia](#) | [providing information on the web](#) |

Libraries most often build their services around readable heritage, such as literary events, writer-reader meetings, book exhibitions, and programs called "reading promotion". The names of the libraries mostly reflect this thinking: those named after writers and poets are overrepresented among them. (A refreshing exception is if a library is named after a technical specialist, doctor, or economic specialist.)

The Riga National Library presents the industrial memories of 100 years ago in the current exhibition of the Latvian National Digital Library: "The history of the turn of the century of Latvian industry". As written in the introduction to the exhibition: Latvian industry has something to be proud of.

It is noteworthy that the first paragraph of the FAQ is "What should I do if I find an error?" And an additional one: "How can I upload my own relevant materials?" So it seems that the Latvian national librarians do not think of themselves as omniscient and shamelessly involve their users in the evaluation process, just as there was also the library 2.0 excitement in Hungary 10-12 years ago. (MG)

Izglītības un zinātnes ministrijā notiks diskusija tiešsaistē ["Viedoklis, puspatiesība vai meli – ko iesākt skolotājam informācijas karā"](#).

Nacionālā bibliotēka atklās [Industriālā mantojuma digitālo kolekciju](#).

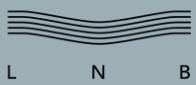
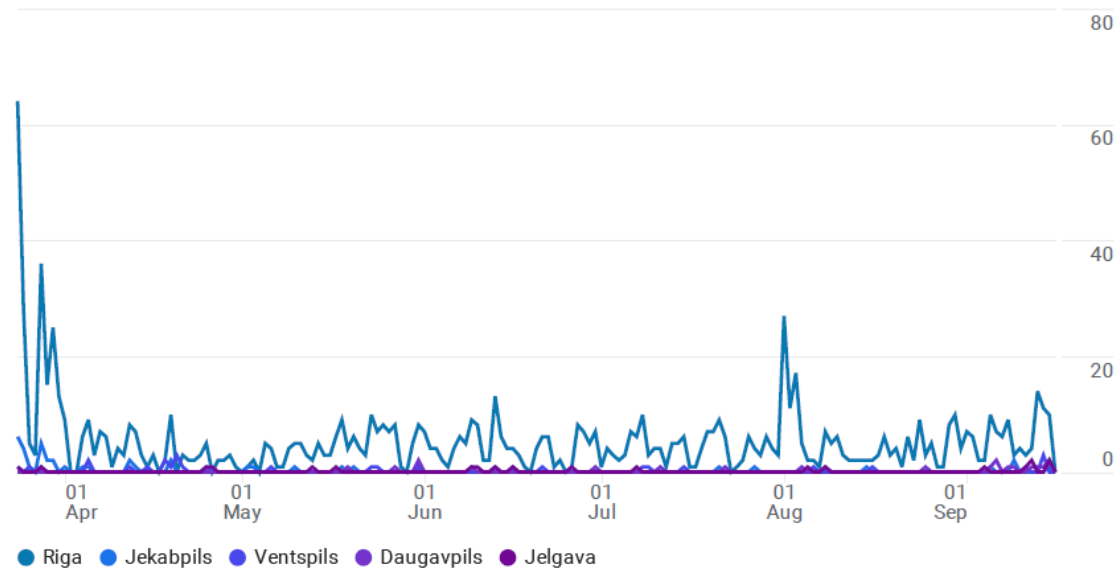

Kuldīgas rūpniecības uzņēmumu vēsture

- Dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcas "Kuldīga" vēsture Latvijas Nacionālās bibliotēkas kolekcijā ["Industriālais mantojums"](#)
- Kokapstrādes kombināts "Vulkāns" vēsture Latvijas Nacionālās bibliotēkas kolekcijā ["Industriālais mantojums"](#)
- Kuldīgas adatu tornis un tajā apskatāmā ekspozīcija [Kuldīgas novada industriālās tīmekļvietnē](#)

PIRMIE 6 MĒNEŠI

Users by City over time

LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

Vidējais lietotāja pavadīts laiks IM

City	+	↓ Users	New users	Engaged sessions	Engagement rate	Engaged sessions per user	Average engagement time
Totals		935 100% of total	882 100% of total	1,414 100% of total	69.93% Avg 0%	1.51 Avg 0%	7m 52s Avg 0%
1	Riga	565	512	876	69.3%	1.55	6m 28s
2	(not set)	214	181	347	74.62%	1.62	13m 19s
3	Jekabpils	35	34	45	78.95%	1.29	6m 26s
4	Ventspils	28	27	28	77.78%	1.00	3m 50s
5	Dublin	16	16	1	6.25%	0.06	0m 56s
6	Jelgava	15	13	15	60%	1.00	11m 15s
7	Valmiera	12	11	13	68.42%	1.08	5m 00s
8	Daugavpils	9	6	27	60%	3.00	15m 02s
9	Ogre	9	9	9	75%	1.00	3m 36s
10	Jurmala	8	7	8	66.67%	1.00	1m 33s

JAUNUMI

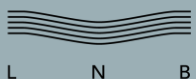
Poligrāfijas nozare

Tulkojums angļu valodā

Jauni uzņēmumi

Jauni digitālie objekti

Jauni sadarbības partneri

SADARBĪBAS TURPINĀŠANA

leguvumi vienota kultūras mantojuma saglabāšanai:

Vienota novadpētniecības platforma

Plašs novadpētniecības objektu
klāsts

Lokālas kolekcijas

Nedublējas digitalizētais materiāls

Digitālo objektu ilgsaglabāšana

Plašāka digitālo objektu
izmantošana

L N B

LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

ATBALSTS DIGITALIZĀCIJAI

Rekomendācijas «Kā uzsākt kultūras mantojuma digitalizāciju?»

Top video praktikumi:

Attēlu digitalizācija

Teksta dokumentu digitalizācija

Kultūras mantojuma digitalizācijas vadlīnijas

Konsultācijas LNB vai citās kultūras mantojuma iestādēs

Digitalizācijas praktikumi

L N B

L A T V I J A S
N A C I O N Ā L Ā
B I B L I O T Ē K A

Kā uzsākt kultūras mantojuma digitalizāciju?

Rekomendācijas

Rekomendācijas tapušas, lai atvieglotu digitalizācijas sākšanu un mudinātu veikt kultūras mantojuma materiālu digitalizāciju. Rekomendācijas apkopo galvenos jautājumus, ar kuriem sastapsies ikviens, sākot digitalizāciju. Sarežģītāku jautājumu gadījumā aicinām skatīt "Digitalizācijas vadlīnijas", konsultēties ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas (turpmāk – LNB) vai citu kultūras mantojuma iestāžu speciālistiem, kā arī piedāvājam organizēt Digitalizācijas praktikumu¹.

Kultūras iestādēm tiek nodoti un tās glabā vērtīgus kultūrvēstures materiālus, kuru saglabāšana un izplatīšana ir nozīmīga sabiedrībai. Pirms šādu materiālu digitalizācijas jāpārlecina, ka tie:

1. nav pieejami komercapritē²;
2. nav digitalizēti.³

Ko un kā darīt?

Laikā, kad tiek nodoti un nodoti nākamajām paaudzēm kvalitatīvu kultūrvēsturisko mantojumu, ir nepieciešams veikt vairākas darbības, ko var apvienot šādos posmos:

1. digitalizācijas plānošana;
2. digitalizācija;
3. satura izplatīšana un saglabāšana.

Rekomendāciju tekstā lietoto jēdzienu nozīme:

DOM	No angļu val. "Digital Object Management" (digitālo objektu pārvaldība). Tā ir LNB uzturēta digitālo objektu pārvaldības sistēma, kas nodrošina datu ilgtermiņa glabāšanu un šo datu atrādišanu digitālajās kolekcijās
KMO	Kultūras mantojuma objekts. Objekta oriģināls, kas var būt gan fizisks objekts (fotogrāfija, grāmata, vēstule, muzeja priekšmets, audiokasete u. tml.), gan digitāli radīts objekts (e-grāmata, digitāli radīta karte u. tml.)
Digitāls objekts, arī DO	Digitalizēts KMO, kas ietver gan objekta datnes, gan metadatus
Arhīvdatne	Augstas kvalitātes datne, parasti bezzudumu formātā (TIFF – attēliem, WAV – skaņu ierakstiem u. tml.), kas tiek iegūta digitalizācijas procesā
Lietotājdātne	No arhīvdatnes iegūta atvasināta datne, parasti samazinātā izmērā zudumu formātā (JPEG – attēliem, MP3 – skaņu ierakstiem u. tml.), kas paredzēta

REĢIONU BIBLIOTĒKU APTAUJA

- **Mērķis**
  - noskaidrot Latvijas reģionu bibliotēku vajadzības, lai virzītu digitalizācijas procesu attīstību, nodrošinātu unikālu novadpētniecības vērtību saglabāšanu un popularizēšanu
- **Uzdevums**
  - aptaujāt Latvijas reģionu bibliotēkas par sarežģījumiem un izaicinājumiem ar kuriem tās sastopas ikdienā uzsākot vai veicot novadpētniecības digitalizāciju
- Anketas aizpildīšana aizņems 10 minūtes

ALŪKSNES PUTNU FABRIKA

Alūksnes pilsētas bibliotēka

Alūksnes muzejs

Alūksnes zonālais valsts
arhīvs

SIA Alūksnes putnu ferma

Valsts uzņēmums "Alūksnes putnu fabrika"

Cāju cehā galvenā zootehniķe Velta Celma. Katru brīvdienā, 1992. gada 1. oktobrī, V. Celmai piešķirts nosaukums "Latvijas PSR labākā darbiniece".

Velta Celma

Galvenā zootehniķe, strādāja no 1961. - 1992. gadam

▶ 0:00 / 0:14

Gerda Kustova

Olu noliktavā, strādāja no 1971. gada līdz 1994. gadam

▶ 0:00 / 0:49

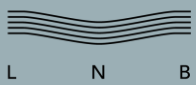
Putnu fermas ēkas. Priekšplānā jaunputnu pārvietojamais tīkls, plūkt jauno zāli un labāk attīstīties. 1992. gada 1. oktobrī, V. Celmai piešķirts nosaukums "Latvijas PSR labākā darbiniece".

Velta Celma

Galvenā zootehniķe, strādāja no 1961. - 1992. gadam

▶ 0:00 / 0:31

PALDIES!

LATVIJAS
NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA